

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารคณะสงฆ์ ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญเพราะถ้ามีระบบบริหารที่ดีพระพุทธศาสนา ก็จะมีคามเจริญมั่นคงการบริหารที่ต้นนั้นจะต้องมีรูปแบบวิธีการจัดการหรือมีแนวคิดที่ดี ซึ่งขึ้นอยู่กับ การแบ่งงานมอบอำนาจกระจายงานให้ผู้อยู่ฝ่ายบริหารระดับต่างๆ รับผิดชอบตามความรู้ ความสามารถของตนและพัฒนาการในด้านต่างๆ เพราะการบริหารคณะสงฆ์ปัจจุบันนี้มีอำนาจรัฐ และจารีตประเพณีเข้ามาเกี่ยวข้อง เมื่อมีอิทธิพลเกิดขึ้นต้องอาศัยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์เป็นเกณฑ์ ในการจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์การบริหารคณะสงฆ์ จึงถือว่าเป็นหัวใจหลักในงานบริหาร จัดการกิจการของคณะสงฆ์ไม่ว่าจะเป็นด้านการปกครองการศึกษาการศึกษาสงเคราะห์การเผยแผ่ การสาธารณูปการและการสาธารณสงเคราะห์ให้ดำเนินไปตาม พระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถร สมาคม มติ ข้อบังคับ หรือระเบียบมหาเถรสมาคมและพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช^๑

การปกครองคณะสงฆ์เป็นองค์กรหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาคณะสงฆ์ให้มีความ เจริญรุ่งเรืองในปัจจุบันมีหน่วยงานที่เรียกว่า “องค์กร” อยู่มากทั้งในภาครัฐและเอกชน แม้การปกครอง คณะสงฆ์ก็มีผู้นิยมใช้คำว่า “องค์กร” เช่นเดียวกันทั้งที่บัญญัติว่าด้วยการคณะสงฆ์ไม่ปรากฏคำนี้ อยู่เลย แต่เมื่อว่าโดยลักษณะการปกครองหรือการดำเนินกิจการคณะสงฆ์แล้วย่อมจัดเป็นองค์กรได้ เพราะการปกครองคณะสงฆ์นั้น โดยรูปแบบมีสมเด็จพระสังฆราชทรงดำรงตำแหน่งสกลมหา สังฆปริณายกทรงบัญชาการคณะสงฆ์ทุกคณะและมีหน่วยบัญชาการคณะสงฆ์ หรือศูนย์รวมอำนาจ การปกครองคณะสงฆ์คือ มหาเถรสมาคมเป็นสถาบันปกครองคณะสงฆ์สูงสุด จากนั้นมีหน่วยงานย่อย ลดหลั่นกันตามสายงานทั้งในส่วนกลางส่วนภูมิภาคทุกหน่วยงานมีความสัมพันธ์กันและโยงเข้าสู่ ผู้บัญชาการคณะสงฆ์คือ องค์สกลมหาสังฆปริณายกทั้งสิ้นจึงขอเรียกว่า “องค์กรปกครองคณะสงฆ์”

พระสังฆาธิการนั้น มีหน้าที่ในการปกครองและบริหารกิจการคณะสงฆ์ให้เป็นไปด้วยความ เรียบร้อยเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะบ่งชี้ความสำเร็จในการส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาให้ยั่งยืนถาวร สืบต่อไปดังคำกล่าวที่ว่า พระพุทธศาสนาจะเจริญรุ่งเรืองถาวรสืบต่อไปก็ต้องอาศัยพระสังฆาธิการ เป็นสำคัญเนื่องจากพระสังฆาธิการเป็นผู้ใกล้ชิดประชาชน โดยเฉพาะพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส ซึ่งเป็นที่เคารพเลื่อมใสศรัทธาของประชาชนและมีบทบาทโดยตรงต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์^๒

วัดและพระสงฆ์มีบทบาทสำคัญต่อประชาชนและสังคมมาตั้งแต่ต้นไม่ว่าจะเป็นแหล่งให้ การศึกษาการอาชีพการรักษาโรคการพิจารณาตัดสินความการให้คำแนะนำสั่งสอนและปรึกษาสร้าง

^๑ กรมการศาสนา, คู่มือพระสังฆาธิการว่าด้วยการคณะสงฆ์และการพระศาสนา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๐), หน้า ๑.

^๒ กองแผนงานกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, ผลงานวิจัยทางศาสนาและจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๙), หน้า ๑๘๒.

ความคิดเห็นเป็นอย่างเดียวกันคิดในสิ่งที่ตรงกันรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นอยู่เสมอ
เพื่อการบริหารวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
มีความเจริญงอกงามในทางพระพุทธศาสนาต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการและ
หลักสาราณียธรรม ๖

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของ
พระสังฆาธิการ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

๑.๒.๓ เพื่อเสนอแนวทางในการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖
ของพระสังฆาธิการ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๔.๑ ต้องการทราบว่า การบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของ
พระสังฆาธิการและหลักสาราณียธรรมเป็นอย่างไร

๑.๔.๒ ต้องการทราบว่า สภาพปัญหาการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖
ของพระสังฆาธิการ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี เป็นอย่างไร

๑.๔.๓ ต้องการทราบว่าแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณีย
ธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี เป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการ
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี” มีการกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตโดยการทบทวนเอกสารจากพระไตรปิฎก เอกสาร
ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเฉพาะประเด็น การบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖
ของพระสังฆาธิการ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านสถานที่

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้เขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
เป็นสถานที่ในการศึกษา

๑.๔.๓ ขอบเขตทางด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ผู้ศึกษาได้กำหนดประชากรกลุ่มเป้าหมายซึ่งใช้วิธีการเลือก
แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ที่จะสัมภาษณ์ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย เจ้าคณะอำเภอ
รองเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส และพระภิกษุสงฆ์ในเขตอำเภอบ้านผือ
จังหวัดอุดรธานี

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

พระสังฆาธิการ หมายถึง พระภิกษุผู้มีตำแหน่งทางการปกครองสังกัดมหานิกายอำเภอ บ้านฝื่อ จังหวัดอุดรธานี ตั้งแต่เจ้าคณะตำบล รองเจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาสและผู้ช่วยเจ้าอาวาส

หลักสาราณียธรรม ๖ หมายถึง คุณธรรมเป็นเหตุที่ระลึกรู้ถึงกันหลักการอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคีมี ๖ ประการ คือ

๑. **เมตตาการุณยธรรม** คือ การช่วยเหลือกิจธุระของผู้ร่วมงานด้วยความเต็มใจ แสดงกิริยาอาการสุภาพเคารพนับถือกันการให้การอนุเคราะห์ช่วยเหลือและเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นไม่รังแกทำร้ายผู้อื่นทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๒. **เมตตาจาริกรรม** คือ การช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์สั่งสอนแนะนำ ตักเตือนด้วยความหวังดีกล่าววาจาสุภาพแสดงความเคารพนับถือกันพูดมีเหตุผลไม่พูดให้ร้ายผู้อื่นทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๓. **เมตตาตามโนกรรม** คือ การตั้งจิตปรารถนาดีคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กันมองกันในแง่ดีมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน เป็นการคิดดีต่อกันคิดเชิงบวกไม่คิดอิจฉาริษยาหรือไม่คิดมุ่งร้ายพยาบาท ถ้าทุกคนคิดคิดเชิงบวกแล้วปฏิบัติเหมือนกันความสามัคคีก็จะเกิดขึ้นในหมู่คณะและในสังคมก็จะอยู่ด้วยความสุข

๔. **สาธารณโภคิ** คือ การที่ได้สิ่งใดมาโดยชอบธรรมแม้เป็นของเล็กน้อยก็ไม่หวงไว้ผู้เดียวนำมาแบ่งปันเฉลี่ยแจกจ่ายให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกันการรู้จักแบ่งสิ่งของให้กันและกันตามโอกาสอันควร เพื่อแสดงความรักความหวังดีของผู้ที่อยู่ในสังคมเดียวกัน

๕. **ศีลสามัญญตา** คือ การที่ทุกคนที่อยู่ร่วมกันมีความประพฤติสุจริตดีงามถูกต้องตามระเบียบวินัยไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจของหมู่คณะก็จะเป็นการสร้างความรักใคร่สามัคคีมีความประพฤติสุจริตปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของหมู่คณะไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น

๖. **ทัญญูสามัญญตา** คือ การที่มีความเห็นชอบร่วมกันในข้อที่เป็นหลักการสำคัญที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้นสิ้นทุกข์หรือขจัดปัญหาไม่เห็นแก่ตัวรู้จักเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นร่วมมือร่วมใจในการสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสงบสุข

การบริหารจัดการ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าอาวาสภายในวัดอำเภอบ้านฝื่อ จังหวัดอุดรธานี ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยในการบริหารงานวัด

๑.๖ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการอำเภอบ้านฝื่อ จังหวัดอุดรธานี” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๑.๖.๑ ขั้นสำรวจเอกสาร

ดำเนินการศึกษาหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ คือ

(๑) พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย หนังสือพจนานุกรมพุทธศาสตร์ทั้งฉบับประมวลธรรมและประมวลศัพท์ของท่านพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)

(๒) เอกสารทางหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน บทความทางการศึกษา ตลอดจนถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการ

(๓) งานวิจัย รายงานการวิจัย หนังสือจากการศึกษาวิจัยของผู้วิจัยเป็นรูปเล่มจากสถาบันการศึกษาหลายๆ สถาบัน ตลอดจนบทความทางการศึกษาที่ได้จากการวิจัย

(๔) แหล่งสืบค้นข้อมูลได้แก่ หอสมุดแห่งชาติ กองจดหมายเหตุ หอสมุด เพื่อการศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชน หอสมุดของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หอสมุดจากหน่วยงาน สำนักงานต่างๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

(๕) ตรวจสอบคุณภาพของเอกสารและงานวิจัยที่จะนำมาเพื่อการศึกษาและอ้างอิงได้ โดยตรวจสอบดูว่าเขียนขึ้นที่ไหนและเมื่อใด ใครเป็นผู้เขียน รวมไปถึงข้อมูลจากที่ผู้เขียนนำมาอ้างอิงในการเขียนในเอกสารและงานวิจัยนั้นว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

(๖) เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาจากเอกสารและงานวิจัยอย่างละเอียดแล้วบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการตามกรอบแนวความคิดการวิจัยที่ได้วางไว้แล้วนำข้อมูลสำคัญเหล่านั้นไปสรุปวิเคราะห์

(๗) การวิเคราะห์และสรุปข้อมูล ได้แก่ นำหลักสำคัญในเนื้อหาข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาแนวคิดที่ปรากฏตามนัยที่ได้วางไว้แล้ว สรุปนัยสำคัญๆ เหล่านั้นตามกรอบแนวความคิดในการวิจัยวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักธรรมที่สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านเมตตาทายกรรม ด้านเมตตาจารกรรม ด้านเมตตาโมกกรรม ด้านสาธารณโภจี ด้านสัสตัมมัญญาตาและด้านทัญญูสัมมัญญาตา

(๘) เทคนิควิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส และพระภิกษุสงฆ์ในเขตอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างหรือแบบเป็นทางการ (Structured Interview or Formal Interview) โดยเริ่มจากการสัมภาษณ์ เจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาสและพระภิกษุสงฆ์ในเขตอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผู้วิจัยจะได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเหล่านั้นด้วยตัวเอง

(๙) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติเกณฑ์ในการคัดเลือกเพื่อการสัมภาษณ์ไว้ ดังนี้

๑. เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี หรือ
๒. เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือ
๓. เป็นผู้จบการศึกษาทางพระพุทธศาสนา คือ นักธรรมเอกและเปรียญธรรม ๓ ประโยค หรือศึกษาทางด้านปรัชญาทางพระพุทธศาสนา หรือ
๔. เป็นผู้มีความรู้ด้านหลักการบริหารจัดการวัด หรือ

๕. เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการวัด โดยอยู่ในวงการวิชาการทางการศึกษาหรือทางพระพุทธศาสนา หรือ

๖. เป็นผู้ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ทั้งพระพุทธศาสนาและทางการศึกษา หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ

๗. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการวัด อันเป็นไปตามหลักพระพุทธศาสนาอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า ๕ ปี หรือจากเกณฑ์ในการคัดเลือกนี้

(๑๐) ผู้ที่ได้คัดเลือกไว้ เป็นเจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาสและพระภิกษุสงฆ์ในเขตอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี มีจำนวนทั้งหมด ๖ รูป ดังนี้

๑. พระพระภวนาวิมล วิ. วุฒิการศึกษา นักธรรมเอกเปรียญธรรม ๖ ประโยคและอธิธรรมบัณฑิต ตำแหน่ง เจ้าคณะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

๒. พระครูพุทธบพิตรักษ์ วุฒิการศึกษา นักธรรมเอกเปรียญโท (กำลังศึกษาเปรียญเอก) ตำแหน่ง รองเจ้าคณะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

๓. พระครูโพธิพัฒน์กิจ วุฒิการศึกษา นักธรรมเอกเปรียญโท ตำแหน่ง เจ้าคณะตำบลจำปาโมง เขต ๑ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

๔. พระอธิการวิชา ฐานวีโร วุฒิการศึกษา นักธรรมเอก ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ชัย บ้านม่วง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

๕. พระก่อเกียรติ วิสุทธจิตโต วุฒิการศึกษา นักธรรมเอก ตำแหน่ง รองเจ้าอาวาสวัดโคธาราม หมู่ ๗ ตำบลจำปาโมง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

๖. พระครูขันติบุญญาภาส วุฒิการศึกษา นักธรรมเอกเปรียญตรีตำแหน่ง ตัวแทนพระภิกษุสงฆ์วัดนิลธาราม บ้านเหล่าคาม ม.๔ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

๑.๖.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์โดยสัมภาษณ์จาก เจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาสและพระภิกษุสงฆ์ในเขตอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานีตามที่ได้ระบุไว้ข้างต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

(๑) ศึกษาเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการ

(๒) กำหนดนิยามศัพท์ตามเอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา เพื่อครอบคลุมการหลักการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการ โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนิยามศัพท์เป็นกรอบกำหนด

(๓) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามความแนะนำ

(๔) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษานำเสนอผู้เชี่ยวชาญ ๓ ท่าน คือ

๑. พระครูจิรธรรมธัช, ผศ. (พิเศษ), ดร.

๒. พระศรีญาณวงศ์, ดร.

๓. พระมหาพิชิต อดุลเวโท, ดร.

(๕) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้รับการพิจารณาและข้อเสนอแนะด้านต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับงานวิจัยที่ต้องการทราบข้อมูล

(๖) ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามที่ยุเชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ

(๗) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะไว้มาปรับปรุงแก้ไขนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

(๘) ส่งคำร้องขอหนังสือออกขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากศูนย์บัณฑิตเพื่อเก็บข้อมูลจากพระสังฆาธิการตามทุกระดับ

(๙) นำแบบสัมภาษณ์พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากศูนย์บัณฑิตเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

๑.๖.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

(๑) ส่งหนังสือพร้อมเอกสารขอความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์แก่ เจ้าคณะอำเภอบ้านผือ รองเจ้าคณะอำเภอบ้านผือ เจ้าคณะตำบลบ้านผือ เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาสและตัวแทนพระภิกษุสงฆ์ โดยสรุปกรอบแนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารจัดการวัดตามหลักสภาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการทั้ง ๖ ด้านและอธิบายสาระสำคัญ เพื่อการวิจัยแก่พระสังฆาธิการ

(๒) นัดเวลาขอสัมภาษณ์พระสังฆาธิการ

(๓) ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่กำหนดแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อสรุป

๑.๖.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาข้อมูล ตั้งแต่การเก็บข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการสัมภาษณ์ เจ้าคณะอำเภอบ้านผือ รองเจ้าคณะอำเภอบ้านผือ เจ้าคณะตำบลบ้านผือ เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาสและตัวแทนพระภิกษุสงฆ์ในเขตอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้ทราบถึงหลักการบริหารจัดการวัดตามหลักสภาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการทั้ง ๖ ด้าน แล้วนำเสนอผลการวิจัยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บข้อมูลดังนี้

(๑) วิเคราะห์และตีความตามข้อมูลในขณะปฏิบัติการเก็บข้อมูล โดยตรวจสอบความถูกต้องของคำสัมภาษณ์คือ ผู้วิจัยได้อ่านคำสัมภาษณ์ซ้ำเมื่อสัมภาษณ์เสร็จแล้วยืนยันความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

(๒) ผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้น โดยการสัมภาษณ์และตรวจสอบจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พุทธศาสนิกชน พระภิกษุ สามเณร เป็นต้น เพื่อให้ผลการของการสัมภาษณ์เป็นไปตามข้อเท็จจริง

(๓) นำผลของการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือและหาการวิเคราะห์ข้อมูลใดไม่ครบในหลักฐานที่ได้จากการสัมภาษณ์ครั้งแรก ผู้วิจัยก็ได้ทำการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลอีกรอบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบหลักการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี และหลักสาราณียธรรม ๖

๑.๗.๒ ทำให้ทราบสภาพปัญหาการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

๑.๗.๓ ทำให้ทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการวัดตามหลักสาราณียธรรม ๖ ของพระสังฆาธิการอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี